

731

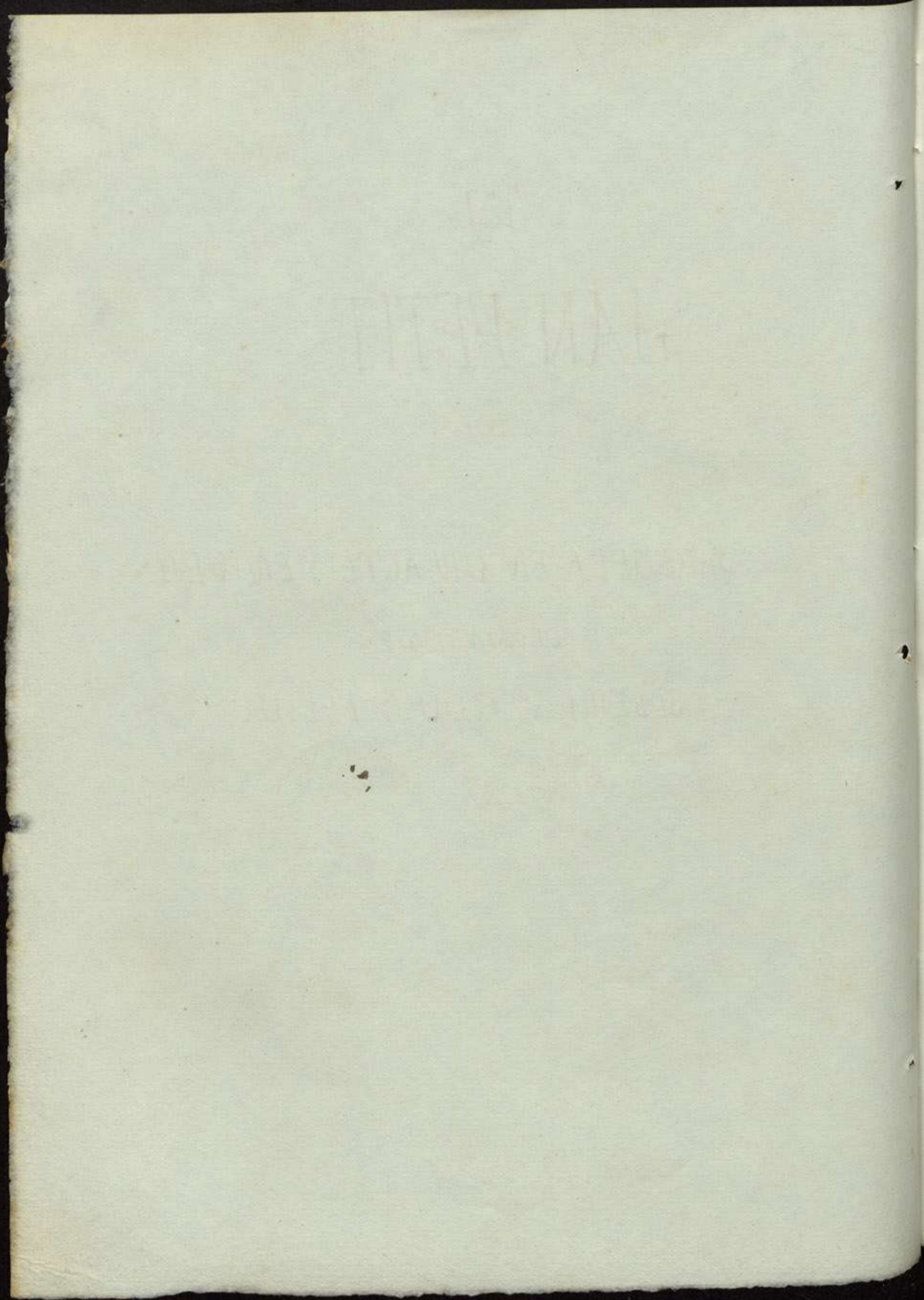
JAN PETTIT.

—

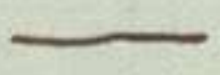
SARSUELA EN UN ACTE Y EN VERS

ORIGINAL DE

JOSEPH VERDÚ Y FELIU.

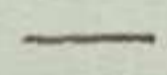
PERSONATGES.

JAN.

TONA.

PEP.

DEU COMPANYS DE CORO DES QUE 'N

PARLAN CINEH.

TIPOS.

Lo tipo de Tam Petit porta sombrero
d'andaluz, y pantalon de gitano, am-
ple de baix y estret de jonalls: va
ab xabos y mocador de pita al cap.
Porta saixa ample, es div; ni mes ni
ménos que un tipo de garenno An-
dalus, pero guapo, sobre tot ab l'
eyna al costat y la vara à la ma,
sentla anar de qualsevol modo.

Lo tipo de Zona, es estremadissim
ab la roba particularment y porta
un ventall de dos quartos à la ma
en lo que hi ha toreros pintats.

Va tota enfra balanada y porta'l pentinat al front ab dugas cosas com dos rosquillas, es dir; ni mes ni menos que un tipo de gitana d'aquellas que diuen la bonaventura, salsament que las gitanas son lletjas y ella se d'esser gnapa, pero molt; y rossa, molt rossa com un fil d'or.

Lo tipo de Pep, es un tipo ab gorra, com los zagals de un catxe de fora.

Los tipos dels demés, a judici dels que la representen, mentres hi hi haigi ab gorra y ab barret, pero tots ab americana.

ACTE ÚNICH.

—
Lo teatro representa lo dormitorio de la casa d' un trombera-pinxo, una porta al fondo y a la dreta: un catre ab un bagul desota: à la esquerra una taula ab papers, tinta y ploma, quatre cadiras vellas, una guitarra al costat de la porta, penjant: una sija à l'altre costat penjada ab un clau y un penja-robas plè de roba vella, en si, tot desordenat, brut y plè de mals

endressos.

No descuidarse de posarli una corda que passa oblicuament per sobre del catre en la que hi te la roba bruta

Figurinsen qui' es un jove que te relacions, pero que viu sol ab un quin pis y que menja a la fonda.

Dona la roba a la bogadera, pero aquesta semana encara no l'hi ha anat a buscar, la que tindrà escampada per las cadiras etc. etc. Un desordre gran y al alsar lo telò entraran cantant los los quals han de demostrar que

Sentjan trobar à en Tom.

ESCENA I.

Los deu companys, luego Pep.

MUSICA N° 1°.

TOTS_ BUSQUEM, busquem, busquem
busquem aquet traïdor
y si'l trobem, trobem,
semli, tastà'l bastó,
sem que'm pagui los passos
y ab los garrats
imsemli be'n be'ls nassos
com à pebrats
àrimo donchs
sem que vos nassos tastin
nostres bastans.

PEP.— Fingneu en comte
 que a un genit prompte
 com lo De'n Tan
 l'hi es una broma
 lo mata' un home
 dintre un instant.

TOTS— Wo hi ha cuidado.

PEP— Cuidado hi ha.

TOTS— Malls som nosaltres
 y ell sal sera'.

PEP— Pero vosaltres
 sou mes cobarts,
 y ell es un pinxo
 sense pietat.

TOTS— I es veritat!...

PEP— To tambè'm trovo
 que ab tan se'l bobo,

no puch cobrar
vint y cinch duros
de cinch cents pursos
que 'm va comprar.

TOTS— ¡Vint y cinch duros!...

PEP— Que 'm va estafar.

TOTS— Merexevia
m estofat.

PEP— Pro d'aquest modo
vè's cobrarà,
y empres de darli
¿que haurem guanyat?...

TOTS— Y es veritat!.....

PEP y } Tinguen en compte
TOTS } que a m'genit prompte
com lo de'n Tan
Mhi es ma brama

lo mata un home
Dintre un instant.

FARLANT

PEP— Passaba per baix pensant
que ab l'escàndol que sentia,
era següè que hi havia
algun tiberi de'n Tan;
mes al comensà à pujar
y coneixent vostres veus,
he compres que sou dels meus,
ò que os deixeu estafar
per en Tan, qu'es un mal company
y un estafa de primera.

COM. 1er— Per això que no es res estrany
que us estafi un calavera.

COM. 2°— No ho sora, si home haurat fos.

COM. 3° — Es clà, aquí està la estrangera.

COM. 4° — Se m'estafat, m'franguesa,
jo mateix me dich talòs.

COM. 5° — Talhòs, ben cert qu' es un noi
que costa de rosegar.

PEP — ¿Doncas també os va estafar?

COM. 1° — També 'us va estafà'.

PEP — ¿Y de què?

¿es a dir... si 'l pot sabè'!...

COM. 1° — Se pot, y ho vaig a explicar:

Després que a tots 'us debia

alguns valets,

ha valgut are estafarnos

''nus quants vals mes,

ab un breuar

que varem anà a se' fora

tots los companys,

allí vèim fer gran gatsara,
 ell sobre tots,

y và tocar nap per barba,

del gran xató;

J'em tots lo nap,

y 'ns din - me'n vaig à pagarho:

y es clar, se'n và,

fent veure que anaba à ferho;

pro ves d' això:

ell, sols à pagar saltaba,

y'l lladregot

se'n va ab los naps,

be'n tip, y encare are es l'hora

que no ha tornat.

FEF - Ni tornará.

COM. 1º - Formara.

FEF - Pro si torna, no pensen

que os pagués res del que os deu.

[COM. 2° - ¿Còm que no?

PEP - ¿còm pagarà?

[COM. 1er - Ab los quartos estafats.

PEP - ¿Ab los quartos?... ¡Quint esquitj!...

ja se li deu haver jugats

à trenta hui ò set y mitj.

[COM. 2° - Ab los trastos.

PEP - No son d'ell.

[COM. 3° - Ab la roba.

PEP - Tampoch mes.

[COM. 4° - ¿Y no te res?...

PEP - No te res:

no mes te la seva pell.

[COM. 5° - Donchs que pagui ab la pell seva.

PEP - No: mes val un altre cosa,

segons ma idea meua

que proposaré.

COM. 1ra -

Proposa.

COM. 5° - Mes valdria una pallissa.

COM. 2° - Si, de palla.

COM. 4° -

O un estofat.

COM. 1ra - Si, de carn.

COM. 3° -

O una funyina.

COM. 2° - Si, salada.

COM. 4° -

O per salar

PEP - Be, vaja, ¿puek continuar?...

COM. 1ra - Continua.

PEP -

Donchs, callar.

Consideram que sabieu
que d'Andalus va vestit,
pro que no ho es.

COM. 3° -

Prou que's ven.

COM. 5° - ¿Es catala' en Tom Petit?...

PEP — Es un ruck, un sachendero,
que's fa cèlebre avuy dia:
perque no es tan embustero
ni un fill de l'Andalusia,
ni 'ls diavis existents,
ni un diputat ans de sero,
ni un somni, vaja, embustero
D'aquells mes sobressalients.

Per se' emprèstis, ni 'l govern;
transfereix, tot l'or se' gasta:
en si, es de una mala pasta,
D'allò que se'n Diu Dolent.

T'com que 'l seu pensament
es veurer si nus quants vals guanya
(com los politicks D'Espunya),
val ser de 'l Ajuntament.

[DM. 1° — ero mes hi saltava ell.

[COM. 2°—

No mes,

perquè vaigi bé'l registre.

[COM. 3°— ¿Pot se arribarà a Ministre?

[COM. 4°— Ab aquest temps fácil es.

[COM. 5°— Com que se val cambiar

cada mes lo ministeri,

pot arribar un dia a serhi

[COM. 1°— ¡Ay! si hi pogués arribar!...

PEP— Be, baja, ¿puch continuar?

[COM. 1°— Continua.

PEP—

Donchs, callar.

Lo millor, Donchs, que's pot fer

deixar córrer l'estofat,

després se'n recordaria

y se'n voldria venjar;

si perquè no pogués sero

lo matabou... molt mes mal:

si nosaltres fossem nobles
ja 'ns podríam desafiar,
pero ara com som pobres
la llei per tots no es igual,
y'l govern castigaria
al que l'hagués desafiat,
perque no som de noblesa
ni tampoch noble es en Jan.

Mes val de bones en bones
tornar l'hi a demanar;
si 'ns diu no, deixaro correr
ja procurarem venjaris.

To sè qu'ell sempre s'alaba
que a la Zona fa passar
ab rahons, perque'l retrato
sempre l'hi està demanant;
y que si no, val deixarlo,

(lo que à en Tain sabria mal,)
 encare. qu'èll digni sempre
 que no ha estimat ningú may.)
 Per lo tant, lo millor fora
 que l'hi féssem un engany, ...
 com per exemple, en nom de dona
 fè una carta ab ademaus
 que vabous pugan portarli,
 y aixis 'ns anirem venjant.

EDM. 1° — Vaja, Douchs, à fer la carta.

PEP — ¿Hi esten tots.....?

TOTS — Que's tiri avant.

PEP — Allà veig un tintor, ploma
 y paper.

EDM. 1° — (Al company 2°.)

Fu vigilant.

PEP — Vaja, comensem la brama

que rahons no'n saltaràn.

(S'assenta y escriu evidant, lo company
1° al seu costat: lo company 2° a la
porta del Joro vigilant y 'ls de-
més, rodeixom la taula pero drets
fats.) (Pep escriu.)

Estimat Tom, caricato,
Andalus de Catalunya,
si no'm donas lo retrato
me'n vaig a ma terra llunya.
No pensis ab mi may mes,
y recelat, perquè hi ha
qui per mi, a tu't matarà
sino'm donas lo promès;
y llavors, com a dona,
Diré que un tal Tom Petit
es un home qu'he aburrit
per lo vil y embustero. — Zona.

[DM. 1° — Molt bé noy.

[OM. 2°—

Està molt bé,

[OM. 3°—

Be, nay, be.

[OM. 4°—

Be.

[OM. 5°—

Molt bé està.

PEP—

Donchs si avuy no cobrem re,
 aquest trastorn l'hém de Ja';
 pro per l'ultima vegada
 vull provar d'atormentarlo,
 y si'm diu, no vull pagarlo,
 la deixo aqui y; pastarada!

[OM. 2°—

Vays sento passos.

[OM. 1°—

En Torn.

PEP—

Amagnemnos com vos dich.

[OM. 5°—

¿Amagans?

PEP—

Si, y mentres tant
 venrem si bé pobre ó rich.

(L'amagan a dintre d'un altre quarto)

que representa la porta de la orella
y amagats tots, surt en Tom al
malta sal y creyent que no hi
ha ningú canta al instant.

ESCENA II

JAN SOL.

—
CANTANT.

(Música No 2^a.)

JAN— Jo que may he estat noble,
jo que no soch cap noble
me faig respectà' al noble,
perque del poble
soch un fort noble.

Com que ma vista embarga,
tot hom de mi s' alarga
per fugir de la carga.

que tant amarga

Deixa aquest braç

y per la vara

que al que del bech s'allarga

Desfeig la cara

Dantli una tara

amarga;

per ningú callo

vallo y jo fallo tot nas

sent zas y zis, zas y zis y zas.

Finch llangerera als brassos,

à las camas al doble

per xò llanger faig los passos.

quant sento una eople

bana y una dona

allà al devant

ne giri l'cap per tots puostos

y fassa gestus d' aquestos
de can-can:— laralà, laralà etc.

—
PARLANT.

"Que se le dé pèl salero"
Dinhen totas las que 'm venhen;
pro vestit aixi no 'm creuchen,
com qu' es vestit d' embustero.
Y després ; que son trapellat!!
Som be' de no encaparrarse;
com tot lo del mon es fassa
soch un farsant igual qu' ellas.
Si vol mei se calavera,
lladre, estafa, mentidè,
deshourat, farsan, tronera,
que no pas home de be'.
¿Qui culpa? qui mei farseja

y aquell que mes envalona....
 lo Rector de Vallfogona
 ja se rabió, es enveja.

Tot lo del mon son mentidas,
 y allò que'n deyan llealtat
 y amor Patrio..... la veritat
 son pareulas abalidas.

Enloch d'aquestas pareulas
 hi ha interes, hi ha vanitat,
 orgull... y algun altre plat
 que no trech a aquestas taulas.

Perque.... en fi, val mes fer l'ovni,
 ja que de tota ma vida
 sento a dir (sino es mentida)

que no hi ha temps que no torni.
 Dinen que'l mon va rodant
 que fa voltas, ja ho creure;

un burro, roda també,
pero may passa endavant;
l'ignorant burro, en allí
anant tapat d'ulls, es clar
qu'ell se pensa caminar
pero no avansa camí.

Aixis al mon califico,
aixis deu calificar-se,
perque, vamos, ab la farsa
totas las cosas indico.

To sò un genit especial,
y encare que no tinc ciencia
tinc sa mare, la experiencia,
qu'es segon dinen igual;
y he comprès ab lo que soch
que qui no es farsan no campa,
que no hi ha jock sense trampa

ni hi ha trampa sense joch.

¡Tot son trampas! bet'agui

la veritat, lo que hi ha bõ

quant surt una professõ,

que no ment, perquè es aixi.

Tot lliberal,

tot federal,

tot vil carlista,

tot cancanista,

tot home y dona

tota persona,

tant rich, com pobre,

senyor, manobra,

tot jove y vell

mira per ell.

Un metge busca malalts,

un fossè que hi haigi morts,

un capella funerals,
un pilot qu'hi haigi vaports,
un hortelà bona terra,
un münch teatros, valls,
un gran carlista en Saballs,
un militar qu'hi haigi guerra,
una sangonera sanuch,
un que fa llits, casaments,
en Bon, un cap sense dents,
un limpia botas sanuch,
una xicota, xicots,
un fotògrafa per lusters,
un apotecari sustos
y la cernalla escallots.

Pe'ls vals tot hom fa'l que pot,
y hasta ab los vestits se nota,
que a un senyó'l planyan del tot

y ab un mal vestit ni ma gota.

Si un pobre te un treball
ab un carré,

passa un y tira avall

Dient: - no te re!!!...

Diu l'un, - si que te i ho veus?

ni's pot tenir,

l'altre Diu: - Ca!!! i això t'creus?

es massa vi.

Si va' vestit de senyó

y en lo café

se emborratxa, de de bó,

en se al carré

si can, tothom avana gresca.

-Senyoret

medicinas, aygua fresca,

iii ay pobret!!!...

Si 'y mort y era d'alent.....?
- es que Déu l'ha castigat.
Si era bo'? - Déu lo prent,
; Déu l'ha valgut per bandat!!
Donchs; perquè in quant te mal
pren remeys y medecinas?
Si Déu't val, tant se val,
home, ; perquè t'camohinas?...
Mateix que a missa també
à dintre no pots dir ve;
si dius ve, insultas als sants.
; Bé cridan los capellans?....
; Oh!; que tu no ets capellà.
Perquè no hi vaig estudia!!!!
Mateix que l'treures la gorra
ò'l sombrero, ; no es camorra?
; Bé'l pot portà una senyora?

¿ perquè no se'l posa a fora?
 ¿ no ho fa' un home y es persona?
 ¡¡ com si fos mes una dona!!
 ¡ y quina farsa mes gran!
 ¡ com'us enganyan al neixer!
 si sals creixem per fer creixer
 la farsa del mon farsan.
 Tot ab la gran farsa's fa,
 per tot la farsa's barreja,
 per la farsa de la embeja
 favejada, 'us fan casa;
 per la farsa sal casarse
 tota farsanta mingona;
 farsa es l'amor de la dona
 y l'amor del home es farsa.
 Y sent lo mon tan farsan
 tot lo D'ell ab farsa viu:

sius farseja qui al mon diu
que no hi està farsejant.

I jo ab farsa creure'hi dech
perque ab farsantas festejo,
y hasta l'qu'ave dich, farsejo
perque sent farsa, ... no hi crech.

(Acaba molt resolut y luego sur-
ten los otros.)

ESCENA III.

JAN, PEP Y LUEGO LOS DEU COMPANYS.

PARLANT.

PEP — Jo tampoch no't crech a tu
quant me dius que'm pagaràs.

JAN — Porra la esquena, y següi
que com te pego veuràs.

PEP — Parlém y no'ns entenem,

jo vull dir cièstio de vals;
 pagà' ab vals no es pagà' ab pals:
 vals, vals, es lo que busquem.

(Tom respon ab molta gracia andalusada.)

JAN — Reales bujcas, y tale
 no habitan nunca en mij mano.
 ¿Como bujca lo reale
 ya un hombre republicano?...

PEP — ¿Bé, digas, ¿no 'ns pots dar ré'?...

(En Tom li pega una mirada burlesca.)

¿Es dir que no 'ns vals pagà'?

JAN — No pas per ore germà.

PEP — Pro....

JAN — Que Déu vos fassi bé.

PEP — ¡¡ Ways sortiu!!

(Surtin los deu companys.)

JAN — Lladr....

(Fep li tapa la boca ab la ma.)

FEF—

Tan Petit,

se t' demana lo que Déus,

y ab bon modo se t' ha dit.

JAN— Fep... savé lo que no t' creus.

FEF— ¿Saps que 'm Déus vint y cinco duros?

COM. 1º— ¿Y en à mi 'm Déus los vint rals?

COM. 2º— Y à tots los demés.

JAN—

Es fals,

¿no 'm fassis creixe 'ls apuros.

COM. 5º— ¿Que no 'm Déus res?

COM. 1º—

¿Com s'enten?

¿Y l' xató que t' hem pagat?

COM. 3º— ¿Y en à mi un conte atrassat?

COM. 4º— ¿Y en à mi un conte pendent?

JAN— Y à mi la tranquilitat

FEF— Que en pagàsse la findrás.

TAN — Donchs avuy no cobraràs,
ni tu, ni tu, ni...

PEP — ; Malvat!

¿L'agrada viure de gorras
y à las costellas de ls altres?

TAN — ¿De gorras? això vosaltres,
porto l sombrero de'n Torres.

PEP — ¿Es si que no 'us pagaràs?...

TAN — No puch, sino ab lo bastó.

PEP — Doncas, bueno, tu hi pedràs.

; Ways anem! (farèim allò.)

(Deixa la carta damunt la taula
y se'n van acompanyant los l'última
part de música de lo que anterior-
ment han cantat.)

TAN — Lo dimontri de canalla,
sempre venen à amohinar,
y encare del treball calla.

¡Si no tinc! ¿com puch pagar?
Aquets som com un govern
que va se anà l' poble à terra
posant à cada moment
ab l' excusa de la guerra
mes contribucions que moscas;
y que va pagà propina,
la clero' que ns ilumina
per deixar nos à las secas,
y veyam qui no te; ~~quina~~ mon!
val mes que vagi à fer non,

(Ab valia.)

¡To quant hi penso m' exalto
que!..... me'n vaig à fe' la non, non

(Entra al quarto que han entrat
antes los deu companys.)

ESCENA IIII

TONA sola.

PARLANT

(Ab molta sal entra pel foro y pega
una senllada.)

TONA_ D'en ser fora, es clà, à' jugà,
i y quina tranquilitat!!
sempre obert, per pognè entrà
tot hom y deixà'l pelat;
pero va, èll d'en pensà
¿ que pendran si estich tronat?
i y encara sos seu lo que hi hà!
és molt pobre! y es de burro
lo pensament d'estimar-lo;
pero..... quant lo veig tan curro
no puch del tot olvidar-lo.

Finch de proeuva agafarlo
ab tot y sa picardia:
l'hi dire, - 4 vull estima,
com l'hi vaig dir l'altre dia,
èll de seguir m creura
perque per fer la comedia
las minyonas son la nata;

(fingint.)

la seva mirada m mata
y tota aquella tragedia
feta aixi ab certa manera
del gènit de dona exprès,
que no veu may l'home qu'es
lo mes calent a l'ayguiera.
¡Ay! si n'ha de se ma dona!...
y encare n'hi ha que n'font mes.
¡¡ Si se'n fan per un promès!!

¡ Si n'has de fer per un Tan, tona!

¡ Si n' faig de casas per un home?

¿ si n' he fetas per un xicot?

Fins a' valtas ploro y tot

tenim gomas de fer broma:

allò tan fals, tan fingit,

pero que als homes agrada.

¡ oh! y per arriba a se casada

s'ha de fer tot lo que hi dit.

Després, si'm porta afició,

y sabia que m'hi arrivimo

sent'hi veure que l'estimo

sals per la especulació,

Desseguida'm deixavia.

¡ Dèn me'n guard que això sabés!

¡ ja no fora l'men promés!

¿ y si'm quedaba per tia?

Pero....; ay Tom! si m'escapas
ja t' dich jo que foràs molt.
Saben de quin pèn se d'al
ni courà de quatre grapas,
Las donas, sam lo parany
Jels ancells, que'n diuen homes,
y saben los punts y eomes
qu' entran a dins de un engany....
Sabem enganyarls... y en fin,
l'edat ja se m' adelanta
; si enai l' dirho m' espanta!
Ja quatre anys que'n vaig ser vint,
Sino se en aquesta edat
agafà un home; ni may!
pero cà!... si faig m....; ay,....
que t'estimo! ja està armat.
; Oh! y no'l sento, i que fare?

avuy m'ha de da'l retrato,
 pero va', cantarè m'rato
 y entre tom l'esperarè.

—
 CANTANT

(Música n.º 3.º.)

Soch ma bana massa
 mal m'està l'dirho....
 pero... finch sal.

Soch la foneta vassa
 y al que jo'm miro
 ja'm fa senyal

—
 Cada senyoret
 com a un anellet
 m'est-est, 'm fa
 y cada criello,

(parlant.)

M - ; adios pimpallo!...

; ay!.....

(cantant.)

si pogués parlà, pogués parla.

Cada senyoret

com a un auellet

un best-best, 'm fa

y cada pimpallo

(parlant.)

m, ; Adios pimpallo!...

; ay!.....

(cantant.)

si pogués parlà, pogués parla.

Quan plou una miqueta
Duch la sabdilla

posada així;

(Agafant-se la pels dos costats.)

Se'm ven mitja neta

la sabatilla

molts saigs deli.

Cada senyoret

com à un anellet

un best-best'm fa'

y cada eriollo,

(parlant)

m...; Adios pimpallo!...

¡ay!

(cantant.)

si pogués parlar, pogués parlar.

—

ESCENA V.

JAN Y TONA

CANTANT.

(Música n.º 4.)

JAN — Qui es de la causo'?

TONA — Miram hi que sock jo....

JAN — Prenda del meu cor.

TONA — Amo y Inenyo del meu amor.

JAN — Que fas aqui
sala aquest rato.

TONA — Busco 'l retrato
que 'm vas di.

JAN — Que mes retrato
que 'l meu ab persona,
que mes exacte
que 'l natural?...

TONA — Tan te 'l demano,
Tan tho dia la Tona

cumpleix-li 'l tracta
 cura 'l seu mal.

TAN— Sino 'l finch.

TONA— Festal. fe'.

TAN— Calla ja vinch
 y te 'l jurè.

(Tan entra al cuarto de la izquierda.)

TONA— Din no 'l finch

com pot se'

que din, ja vinch

y te 'l jurè.

(Surst Tan ab un retrato y l'hi dona.)

Es di

es di que tu m'enganyabas

ja veig que 'l tens

no 't creurè mes.

TAN— Ay si

encore com no t'pensabas
que compliments
feya no mes.

LOS DOS - Que 'n tinch de sor.
que 'n soch de felix
amor
amor si.

TAN - ¡Viva la Fana!

TONA - ¡Viva t' Tom Petit!

LOS DOS - T la persona

que cunpleix lo qu'ha dit;
tirit, tirit, tirit,
tirit, tirit.

(Agafantse per la ma y mostran
gracia Andaluca.)

PARLANT.

TONA — ¿Tú m' estimas de veras?

TAN — ¿T això m' preguntes à mi?

(Igual es això que si
si sap lo gat fer culleras.)

TONA — Vaja, digam de seguir
fins ahont' m' estimas.

TAN — ¡Uy!....

Si t'estimo tan à tu....

(com lo que hi trovat avuy.)

No t'ho pots assegurar
y quant ja de vista t'perdo,
evenme, sempre m' fas pensar...

(si te he visto no me acuerdo.)

Ta m' has lligat ab las cintas
que's lliga un enamorat:
y venrem jo en tu casat....

(jo crech que sino te ho pntas.)

M'ho veig clar, y no hi faig guerra,
perque m'has pres ja l'amor
y per mi tens lo valor....

(com te un curo à l'esquerra.)

Com te la gran Diessa Venus,
com te à la guerra un guerrero;
y encare que t'creguis menús
(tantas veo, tantas quiero.)

A tu estimarte sols vull,
per tu es per qui jo més covro
perque.... (t trovo al darrer full
y creu que encare t'esborro.)

M'agrada, no se perquè,
si és pel teu brillo ò estúcia;
y si'm dius t'estimare'....
(mateix que'm dignesses. Lucia.)

Turo ser jo l teu xicot,

que à serho estich resòlut
 en si, vaja, per tu tot,
 (aygua à coll y pèn aixut.)

Ets l'inica que'm conmons,
 y al si ab tu m'haig de casà,
 (això serà quant hi haurà
 semanas de tres dijous.)

Ta'm mi'l teu amor s'arrela,
 ja'h pins de l'amor m'embosca,
 (sino tens altra candela
 per anà al llit, veri à las foscas.)

Y, vemor, à dirho franch,
 ets la cura dels meus mals
 que'm fas l'efecte, no es fals,
 (com fa un pegat ab un banch.)

Perque reconeck qu'ets ymra
 (com los ymros de calè,)

perque reconeck qu'ets bella...
(com la que te s'atse nets.)

Fa cara sembra de cera
(perque son cera 'ls ulls seus,)

ta boca de carni sembra
(perque embruta de vermell.)

Per tu no dormo (de dia,)
per tu no menjo (per mi,)
per tu que se jo ahont n'iria,
(pro sense mourem d'aquí;)

per tu fins me jugaria....
(la missa de Sant' Agusti.)

y això es cert (com porto guants,
(molt depressa.)

com que Barcelona es vila,
com que'n Sanyè y Capdevila
creu ab Deu y tots los sans:

- com que'l vi's fa de farina,
 com que'l pa's fa de rahim,
 com que jo se la doctrina,
 com que encare es vin en Prina;
 com que'ls carlins guanyaran,
 com Dona Blanca es borrada,
 com que a Saballs no l'hi agrada
 lo que'ls seus salvatges fan;
 com jo are sock al moll,
 com que tinc diners de sabras,
 com tinc germanas manobras
 y ma; taberna! al junoll.

TONA— Enrahoran tan descidit,
 creume, qu' has enrahorat malt
 y encare no se'l que has dit,
 mes... cad' hù s'enten tot sal.
 Pero no m'estimas per cert,

segons he pogut compendre,
y ab tu he arribat à compendre
que qui mes fa mes hi pert.

Que tot lo vent t'es de papera,
y que fas lo pensament
D'allò que diuen la gent,
si tens pa seck feste ropera.

Mes quant de mi un favor rebis,
Donam sempre aquesta paga
que al fi; creure; qu'ets un plaga
per molt demati que t'lebis.

Sempre ab tu desconfiarè;
veig que l'engany es ta joya,
¡Ditxosa serà la noya
que t'valdrà y no t'podrà habè.
¿al fi ¿qui per tu's commou?
¿qui es que per tu pateix?

Si sempre així 'm succeeix
per guanyà 'l sou però 'l bon.

Això es poch, però es mal vell
que sempre així seguirà,
y encara que poch, fas pensà
qui fa un cove, fa un cistell.

I si are del deliri
sals me'n fes treure una gota,
demà serà ja una mota;
moltes gotas fan un cirri.

Mes teni tanta paciència
ab tu may guanyare res,
y un dia al fi 'm quedaria
ab la llum de Valencia.

¿I si un dia 'm dius; abur!
sense com bà ni com costa....

¿Que faré? tornam resposta?....

per qui t'entra y per alla't surt.

(Tan valtam per alli amotmantlo la
relació de Zona, s'ha dirigit a la
taula; ha trobat la carta que hi
ha deixat Pep y mentres tan deselo-
nla Din a Zona.)

TAN — La resposta t' tornaré
un altre dia, 'm pats creure,
per avuy te la quedo a deure,
sino 'm fias no hi fa re'.

(Dit això a Deselos la carta y la llegeix
baix; al veure lo que din s'altera; ab
passos d'opera Din agafantla per la ma.)

—
[CANTANT.

(música n.º 5º y 6º.)

Tan — ¡Grandi Dio
si serà certo!

(entre si, y agafantla.)

Parla malvat-ta.

TONA— Jan Pitito

70

jo no t'intergo,
no se qui xarra.

(Ab molt entusiasme font dos ò tres
passos aje gombats.)

JAN— Es à dir que tu ingrata
si'l retrato no hagues dat
pens un que ab cor de pirata
m' hauria mort sense pietat.

TONA— No se pas qu'es lo que't peneas
si es llubarro ò si es peix blan,
creume roy no m' arnis greneas
y tinguem la festa en pan.

(Aixo ab la mateixa musica y ab la
segona part de la mateixa canço
cantan tats dos à un temps cada
lin la seva quarteta anterior; es
dir, repetir la lletra.)

TAN— ¿Es à dir que encare

(ensejantli la carta.)

Jius que no es vvitat,
tens sort que fins ave
no me'n he adanat.

TONA— Pero no se encare
de que estas armat

TAN— Ja que tens lo cor d'homicida
fuig o ta vida
ja acaba aqui.

TONA— L'enteniment se l'hi trastoca
sembla un tanoca
que valdra di.

(Los deu versos següents cantats a'Duo.)

Aquet tros de paperat
que jo encare no'n se un mot
quantas cosas per un xicot
farit tarot

farit, farat.

TAN — Vèsten si no vols mori
sino morires de mi
creume, creu, vèsten d'aquí
pobre de mi
pobre de mi.

TAN — Es di que si te'l dono
me fas mata' y marxa lluny
Doncas Tona t'abandonno
y toma aquet cop de peny.

(L'hi dona.)

TONA — To me torno boija.

(Fingint.)

TAN — To me torno, ximple

(escarnim.)

mal-la mal-la Ton-ria
y mal-la querit-da.

(Tona se posa al costat de la cadira de la tauleta y luego se treu una pistola de dos canons y Tan s'entà d'esquena ab ella y no veu lo que fa pero sent com canta lo tros an-tes del miserere del trovador. Tona continua ab la pistola a la ma.)

(Musica n.º 6.)

TONA — Un cop de puny

TAN — Ay, ay ay, ay, ay, ay.

TONA — M'has Dat avuy.

TAN — Ay, ay, ay, — ay, ay, ay.

TONA — L'ultim sera!.....!

TAN — A veyam, que ferra.

(sense girarse may.)

TONA — Que m'hanràs Dat.

TAN — Ay ja estich espantat.

TONA — L'ultim sera

TAN — A veyam que ferra

TONA — Que m'hanràs Dat.

(per pogner
 Descultri
 fingirè
 De muri.)

(Per pogner
 Descultri
 fingirè
 De muri.)

(Desmayouse.)

Aden man,
 aden man,
 aden... m... n... ¡¡ pòm!!

(Se sent un tiro en lo punt final
 de la música que ha tirat tota al
 aire y al instant ha llansat la
 pistola, ha inclinat lo cap en la
 cadira y finguit que s'ha mort.
 Tan sense mirar si es morta o
 viva se'n va a la porta del quarto,
 luego a la del loro: no sap la que's fa
 y desseguida surten los dos companys.)

ESCENA ÚLTIMA.

JAN, TONA, PEP Y DEU COMPANYS

CANTANT.

(música nº 7º.)

TOTS— Fòcali la pechinane ne
chin nen ne, chin nen ne,
givali barret y tombali,
tombali al sal.

Tan Petit de la broma ma
broma ma broma ma
pèl tiberi es un home ma
un home molt bo.

(Al senti això Tan ab una canço
rella comica y romántica, sin
lo següent.)

PARLANT.

JAN— No fèn, no fèn tals bromas,
cumpliu ab lo que os diuen,

¡ Baja una mena d' homes
que d' una mort se rimen!

TOTS — Lo Deu del cel no fassia
may mes eixa desgracia.

TAN — Lo Deu del cel no'm d'anguia
Jana que no'm respanguia.

(Tot assò dit ab aquella cantarella ro-
mántica-lenterea. Tan se queda trist
ab una cadira y Pep l'hi diu:)

PEP — Y un jove qu' es tan corrido
està tan trist per una Jana?...

TAN — ¡ Pobre de mi! ¡ Pobre Jana!
¡ Pobre querida y querido!...

(Pep lo deixa trist a la cadira en
que Tan s'ha quedat y ne munt
los deu camponys in ab alegria.)

PEP — Ja haben sortit de una mofa
ab una carta qu' hen fet,
henim morta ella, y ell quiet

(Al instant s'alsa la dona y diu resolutament.)

TONA — Com s'enten morta; pallosa!
M'he finguit morta per proba,
perque J'enganyys estich farta,
per veure qui ha fet la carta
y'l que faria aquest Tove.
Y ara que he vist lo farson,
y qui'ell ploraba ma mort,
entrego lo amor al Tom
y sals ell mate l'meu cor.

(Abraçasse ab'ell que s'hanra al
sot de la cadira al sentir sa veu
y aquest plè de ditxa diu i canta.)

—
CANTANT.

(Musica No 7°.)

(Dirigitse ab'ello y ab'calisa.)

TAN — Pocas vergonyas.

quina pillada
 en nom de Fava
 ferme ma carta.
 Fora mals homes
 que, jo no suportu fals bromas.

TOTS- Los quartos luego
 pron, d'un ase hem tingut inglesos

TAN- Vamos vosotros y los quartos a largo
 jo no vull que'm tracten d'asa
 vaja a casa
 d'asa
 no'm tracta cap bord.

TOTS- Perque ets tan pillu
 de fe estafadas.

TAN- Això es mentida
 jo no so estafa
 al moment fora

fora de casa
vaja d'asa
à casa

no in traeta cap bord.

(coga un trabuch de detras porta cuato.)

No in traeta d'asa
à casa

ni l'home mes fort.

Au, si no es mato.

(Apuntant à tots.)

TOTS - Perdo', perdo'.

(agenollanse un poch.)

TAN - Au, llargo, llargo.

(encorin lo trabuch.)

TOTS - Perdo', perdo'.

PARLANT

TAN- Si'm perdonen lo que'us dech
vos perdono l' qui' habien fet.

PEP- Com tampoch no cobrarem
perdonemli.

TOTS- Perdonem.

PEP- En paus donchs, fora emfado

TAN- Gracias, pueblo amado.

PEP- ¿T vostè, senyora Tona
'm perdona?...

TOTS 'm perdona

TONA- A estil de carli, ego te absolvo.

COM.1º- ¡Ep! no val á tirar palvo.

PEP- Lo Tam Petit, lo rey de las saldillas
que comti un xich las sevas seguidillas.

TOTS- Lo Tam Petit, lo rey de las saldillas

que canti las sevas seguidillas.

(Pujant a una cadira.)

TAN— Orden, senyores, orden,
sin orden nada hay;
cojet las gitarillas
y... todo se andará

PEP— ¡Viva en Tam Petit!

TOTS— ¡Viva!

TAN— Quant prompte 'ls he enganyat....

(Tots agafen las guitarras, en Tam la seva que hi ha penjada a la porta del fondo y la fona ab un ventall de dos quartos que ha portat al entrar, se posan los deu companys detras y la fona en mitj de Tam y Pep.)

CANTANT

(Munica de seguidillas.)

TOTS— Tripitrim trim trim tripitrim.

TAN— Molts s'estranyan que vesteixi

Andalus sent catala.

¡ Quants carlitas van per Espanya
Disfrassats de liberal

—
Aquet món senyors
es un carnaval

que hi van los traidors
Disfrassats d'hanvats

TOTS— Aquet món senyors
es un carnaval

que hi van los traidors
Disfrassats d'hanvats!

(Se poden repetir totes les seguidillas
que vulgan o demansi lo publich,
re nien politicas o satiricas.)

PARLANT.

—

(Terminadas las seguidillas deixan
tots las guitarretas, y Tona diri-
gintse al publich del lo seguent:)

TONA- Si volen que no'ls estafin
en aquest man d'aixevits,
deixin que'ls dignin avaros
los que'ls valdran trahir,
que las mes de las vegadas
es mes traïdo' l mes amic.

Quant se tracta de dar quartos
tot hom del mon fa' l cap viu;
però quan san à tornarlos
malts fan con lo Tam Petit.

(Los dos companys à ri en Tam y la
música comença el can de lo que des-
pres segueixi ab palmadas y Pep diu.)

[CANTANT.]

(Música popular nº 8º)

PEP— Lo Tam Petit que balli,
que balli, balli, balli.

TAN— Lo Tam Petit ja balla,
ja balla tot seguit

TOTS— Tot seguit, quit, quit,
ave balla, ave balla,
tot seguit, quit, quit,
ave balla en Tam Petit.

(Formam à repetiro y'n Tam va ballam al mitj, mentre'l telò va baixant y al final de la cansó.)

CAU LO TELÒ.

